

EDA REINIK

**“MINU TEEKOND ARENGUPROGRAMMIS
“LOOJA JA LIGIMESE TEENISTUSES””**

EELK KOSE KOGUDUS

6. JAANUAR 2026

EELK MISJONIKESKUSE ARENGUPROGRAMMI
“LOOJA JA LIGIMESE TEENISTUSES” LÕPUTÖÖ

Motivatsioon, kutsumus, mis mind tõi arenguprogrammi ja kogudusse kaasa teenima

Möödunud aasta jaanuaris edastas koguduse õpetaja Kerstin Kask mulle info, milles anti teada, et on algamas kursus koguduste kaastöölisele. Kursus pidi kestma terve aasta ja eeldati, et vastavatel kokkusaamiste kuupäevadel võimalusel tuleks kindlasti osaleda. Ettepanek tundus väga huvitav, kuid piisavalt väljakutseid pakkuv.

Sellel ajal oli minu töökohaks lasteaed, kus töötasin rühmaõpetajana, kuid kus olid viimasel ajal toimunud mitmed tööalased muudatused ja ümberkorraldused. Seetõttu tuli mul läbi mõelda, millised plaanid endale edaspidiseks seada ja kuidas aega ja võimalusi planeerida. Koguduses olin seni panustanud enamasti lastetööle, mingil määral ka muudesse valdkondadesse vastavalt võimalustele. Olin liitunud koguduse kooriga, kuulunud koguduse nõukogusse.

Nüüd tundus, et see arenguprogrammis osalemine võib avada uued mõtted ja võimalused, kuidas koguduses paremini kaasa teenida ja kasulik olla.

Üha selgemaks sai ka mõte jääda väljateenitud pensionile, mis annaks parema võimaluse keskenduda rohkem kogudusetööle.

Seda kõike arvesse võttes julgesin arenguprogrammis osalemise kutsele jah-sõna öelda. Seejärel tuli veel kokku leppida vestlus kursuse korraldajete Pia Ruotsala ja Lea Saarega, kes siis pidid andma hinnangu, kas minu kandideerimine vastab kursuse kriteeriumitele. Vestlus kujunes konkreetseks ja sisukaks ning samas oli väga soe ja toetav. Pärast vestlust lootsin väga saada sellele kursusele. Mõne aja pärast tuligi positiivne vastus. Ma muidugi ei teadnud täpselt, mis mind ees ootab, milliseks see programm kujuneb ja millele keskendub, kuid üha selgemaks sai tunne, et see tähendab minu elus nagu “uue lehekülje pööramisena”. Seni olin panustanud lastetöele, siis nüüd tekkis tunne, et on aeg millelegi muule keskenduda ja minna vastu uutele väljakutsetele.

Visioon ja eesmärgid

Esimest korda kohtusime arenguprogrammis osalejatega Kosel. Saime omavahel tuttavaks ja pärast sissejuhatavat osa tuli kohe hakata mõtlema, millised on need eesmärgid ja visioon, kuhu aasta pärast igaüks meist tahab jõuda ja mis on siis teisiti koguduse eluga seoses.

Lugedes oma kirja pandud märkmeid, leidsin sealt järgmised mõtted ja eesmärgid:

*soovin, et saaksin olla kasulik koguduses ja et mind saaks rakendada seal, kus on see vajalik

*koguduse liikmete vahel võiks olla rohkem üksteise märkamist, hoolimist, tunnustamist

*soovin, et mul oleks julgust vastu võtta erinevaid väljakutseid ja vastutust nende eest

*1X kuus ühel argipäeval võiks meie koguduses olla taas piibli-ja palveosaduse grupp

Jagatud sissejuhatavate materjalide ja oma eesmärkidest ning visioonist lähtuvalt tuli järgmiseks kokkusaamiseks esitada oma koguduse kohta konkreetne plaan.

Esimene kokkusaamine Kosel

Protsessi kirjeldus (aastase teekonna kirjeldus, takistused, ümbersuunatus, ressursid, sammude kirjeldus)

Meile oli esimesel kokkusaamisel jagatud konkreetsed materjalid ja juhendid, kuidas esitada kirjalikult plaanid oma kogudusega seoses.

Ülesanne ei tundunud väga raske ja nii ma esitasingi järgmiseks korraks esseelaadse kirjutise, kus kirjeldasin koguduse hetkeseisu, mis toimib ja mis võiks olla teisiti, parem.

Siis ma ikkagi ei osanud lähtuda niivõrd jagatud materjalidest, vaid kirjeldasin ja esitasin oma tähelepanekuid ja mõtteid.

Meie järgmine kokkusaamine toimus Harju-Risti koguduses, kus peamiselt keskendusimegi just sellel kogudusele. Kuulasime nende plaane ja mõtteid ning andsime ka tagasisidet, kuidas meile see tundus.

Siis tuli lõpuks mul ka oma kokkuvõttev kirjutis esitada. See kõnetas kuulajaid ja sain üsna positiivse hinnangu. Ometi anti mõista, et see peaks olema konkreetsem. Alles hiljem hakkasin eesmäärke sõnastama SMART-analüüsist lähtuvalt. Seda ei suutnud ma esialgu märgata ja samal ajal kogesin ka palju kahtlusi ja mõtteid, kas olen ikka õigel teel.

Programmi protsessi käigus märkasin nagu iseendagi puhul, nii mõnegi kursusel osalenu kimbatusi ja raskusi leida just oma koguduses midagi, mis hakkaks inimesi kõnetama ja oleks edasiviiv ning samas konkreetne ja mõõdetav. Kokkusaamistel saimegi üksteist sellel teekonnal toetada, julgustada, aidata, kaasa mõelda.

Käisime selle aasta jooksul erinevates kogudustes kogemusi saamas, jagamas ja aitasime mõelda, kuidas ja mida arenguprogrammi abiga võiks seal muutuda, mis oleks see tulemus, kuhu jõuda ja millised on kohalike koguduse liikmete ning ka kirikuõpetaja mõtted.

Selle aasta jooksul on olnud aktiivset kaasamõtlemist, kahtlusi, selgusele jõudmist ja palju muud, mis on aidanud konkreetsematele eesmärkidele keskenduda.

Kevadeks jõudsin väga kindlale otsusele lahkuda senisest töökohas, kus olin töötanud veidi vähem kui 30 aastat. Olin teinud otsuse, mis andis võimaluse pühenduda rohkem koguduse tööle.

Selleks ajaks hakkas minus kujunema eesmärk ja mõte taas elustada oma koguduses Kosel piibli- ja palveosaduse grupp, mis on kunagi toiminud, kuid erinevatel põhjustel seda hetkel polnud. Mulle tundus, et võiksime koguduses üksteise eest rohkem palvetada ja üksteist rohkem märgata, palvegrupis saakski jagada, mille eest olla tänulik ja teha eestpalveid.

Kevadel ilmses aga seoses kogudusega hoopis probleem, mida ma polnud ise teadvustanud ja keegi polnud sellele ka tähelepanu juhtinud- nimelt oli nn kirkuteenijate read vähenenud kriitilise piirini ja polnud kedagi, kes oleks julgenud vastavaid kohustusi endale võtta. Püüdsin ise võimalikult palju kirkuteenijana panustada, kuid ikkagi oli vaja kaasata kedagi veel, et koormust jagada.

Kirikuteenijate leidmiseks sai pöördunud koguduse liikmete poole kirja teel ja veel erinevatel viisidel. Lõpuks andis oma nõusoleku üks koguduse liige. Ka see oli tänuväärne, kuid vajadus oli siiski suurem, et ühtedele ei jääks liiga suurt koormust.

Kirikuteenijate teema tuli minu arenguprogrammi ülesande ja eesmärgina, mis polnud esialgses visioonis märgitud, kuid see on koguduse toimimiseks samuti väga oluline. Nüüd olin sattunud olukorda, kus tuli tegeleda paralleelselt kahe olulise teemaga.

Enne suve olime programmi raames jõudnud käia tutvumas Ilumäe kogudusega Lääne-Virumaal ja Kuressaare kogudusega Saaremaal. Augustis oli veel võimalus kogeda Puhja koguduse tegemisi ja toimimist ning lisaks külastatud Elva kogudust ja Nõo koguduses osa saada Taize palvusest. Kõik need külastused erinevatesse kogudustesse andsid väga palju mõtteainet, kuidas väga erineva liikmete arvu ja suurusega kogudused toimivad ja kõikidele raskustele ja eettulevatele katsumustele vaatamata rõõmuga Jumala Sõna jagavad, mis ei lõppe ja millest jätkub nii paljudele (nagu tähendamissõna 5-st leivast ja 2-st kalast).

Igast kogudusest, mida külastasime, leidsin alati midagi, mis mind väga julgustas, kõnetas, andis häid mõtteid, et nendest õppida ja kinnitust leida.

Sügisel oli võimalus kohtuda veel peapiiskopi Urmas Viilmaga, kes kuulas meid ja jagas oma mõtteid, samuti olid kohtumised EELK Misjonikeskuses.

Tulemused (mis on muutunud aasta jooksul koguduses ja iseendas)

Esialgne mõte oli alustada piibli- ja palveosadusgrupiga juba septembris, kuid planeeritud kohtumine meie koguduse inimeste ja arenguprogrammis osalejatega, kus pidin oma eesmärged tutvustama, lükkus teatud põhjustel edasi oktoobrisse. Kokkusaamisele ei saanud kahjuks tulla teised arenguprogrammis osalejad. Kohtusime oma koguduse inimeste, koguduse õpetaja ja programmi eestvedajatega. Seal tutvustasin lähemalt oma mõtteid ja sain sellelt kokkusaamiselt palju positiivset tagasisidet.

Esimene Piibli- ja palvegrupi kokkusaamine oli novembri 3.-ndal neljapäeval, kohale tuli 8 inimest. Kohale saab tulla kas päevasel ajal (algusega 14.00) või õhtusel ajal (18.30), et oleks võimalus vastavalt kellaajale.

Nüüdseks oleme kohal käinud kahel korral, kus on käinud osad samad inimesed, kuid on ka lisaks tulnud juurde. Mõlemad kellaajad on osutunud vajalikuks.

Samuti on kirikuteenijate probleem laheneemas, mõnedki inimesed on andnud nõusoleku koguduse elus sellel moel kaasa aidata.

Analüüs ja tulevik (mida olen õppinud enda, koguduse ja EELK kohta; minu plaanid edasiseks)

Arenguprogrammis osalemine on minu jaoks olnud tõeliseks õnnistuseks ning andnud väga palju erinevaid kogemusi, mõtteid, julgust ja usku. Olen tunda saanud usu ja palve mõju, mida meie ise, programmis osalejad, ja erinevad inimesed meie eest on teinud.

Olen kogenud siiski ka päris mitmeid takistusi ja tagasilööke, sellel teekonnal ei sujunud kõik alati ootuspäraselt. Pöördusin mitmel erineval viisil inimeste poole ettepanekutega, kuid sain ka eitavaid vastuseid. Samas märkasin, et minus kasvas julgus pöörduda inimeste poole isiklikult ja otse. Olen saanud ka palju positiivset suhtumist ja tagasisidet.

Seoses palvegrupi ellukutsumisega tekkis küsimus, millistest Piibli kirjakohtadest piibli- ja palve osadusgrupis lähtuda? Sellele ma ei saanudki ühest vastust, oli arvamused, et see võiks olla jätkuks eelmise pühapäeva kirjakohtadele, siis, et eeltuleva pühapäeva kirjakohtadest lähtudes.

Proovisin koguda erinevaid praktikaid, võtsin osa Järva-Madise piibliringist, suhtlesin oma kursusekaaslasega, lugesin erinevaid artikleid, lugesin Piiblit, kuid miskipärast ei kõnetanud miski. Esimesel grupi kohtumisel inimestega mõistsin, et minu vastutada on “elavad kivid”, kes on minu kutsel kohale tulnud. Mul polnud kartust, kuid üsna konarlikult see esimene kokkusaamine kujunes. Samas tunnetasin, et inimesed väga janunevad sellise tõelise palve, osaduse ja Piibli järele. Mind julgustati seda jätkama ja usun, et see hakkab meie koguduses elama ja toimima.

Nõuanded teistele kaastöölisele ja kogudustele kaastööliste kaasamiseks

- *teadvustada koguduses valdkond või teema, mida on vaja arendada, ellu viia
- *arvestada, kui palju on inimesi, keda see kõnetab
- *arvestama, kas on veel inimesi, kes saavad abiks olla selle elluviimisel
- *julge pöörduda inimeste poole isiklikult ja otse
- *suhtuda igasse inimesesse erapooletult ja austavalt
- *kindlasti “satuvad” protsessi käigus ette vajalikud artiklid, videod, raamatud, inimesed jne, mis toetavad ettevõtmist ja tulemust
- *märgata ja tunnustada kaastöölisi nende tegemistes ja panuses

Isikliku vaimuliku kasvu ja arenguteekonna kirjeldus

Arenguprogrammis osalemine on olnud väga intensiivne ja aasta on möödunud väga kiiresti. Kokkusaamisteks on tulnud tavaliselt ette valmistada ka kodutöö. Alati polnud ma täpselt saanud aru, mida minult oodatakse. Kursuse lõpus olen alles materjalide tähendust paremini mõistma hakanud. Mul on vajaka jäänud konkreetsusest. Tegelikult oli teoreetilises osas pigem kõik ette antud, aga esialgu ei osanud seda enda kasuks “tööle” panna.

Kahepäevastel kokkusaamistel oli tavaliselt esimesel päeval pisut kergem nn programm ja teisel päeval tuli intensiivselt mõtted tööle panna. Mulle oli see vahel päris väsitav, pigem oleks kohe esimesel päeval soovinud kodutöödele ja vastava koguduse arengule keskenduda. Teine päev oleks olnud kogudus(t)ega tutvumine ja lihtsamad teemad. Selline on minu tähelepanek, sest tundsin vahel, et teisel päeval oli muljeid ja emotsioone juba piisavalt palju ja ei jõudnud enam kaasa mõelda.

Kogudustes käies sain väga palju oma usu kinnituseks ja kasvuks juurde (erinevate trükiste jm tähelepanekute kaudu).

Programmi läbiviijatele suur tänu toetuse, aktiivse ja tähelepaneliku kuulamise, julgustuse ja palvete eest. On olnud suurepärane aasta koos teiega. Aitäh!